

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 6. veliciga serpana 1857.

List 32.

Tri cvetlice. *)

Prelepo dišeča vijol'ca
Naj prva poganja, cvetě;
Ta zlahtna je vertov kamžol'ca,
Po kateri vse gleda in zrě.

Glej nizke vijol'ce pervino!
Lepota je vsac'ga vertā,
Kak razveseluje mladino,
Je miljenka naš'ga sereā.

Kaj tiha vijol'ca pomēni,
Neznano ti, menim, de ni:
Ponižnosti znanje se cēni,
Za njō ti naj serec kipi!

V duhovnim naj šopiču**) rase
Na verticu tvojga sereca
Ponižnost, — ker nar vec tā za-se
Pri Jezusu cene imā.

Le pridi sem, daljni in bližinj,
Vāb' Jezus, naj pride le vsāk!
Učite se, ker sim ponižin,
Ponižin, iz sereca krotāk.

Zdaj vedi, o duša keršanska!
Ak Jezusu hočes dopast',
Naj bode ponižnost ti djanska,
Naj bode pohlevnost ti v last

Nadalje lepota vesela,
Lepota na vertu, na polj'
Prezlahtna je lilija belā:
Lepota, de take nikolj.

So nageljni lepi cveteci,
Narcise, potonke zarēs,
Tul'pani lepi so rudeci,
In kar je še družih vmēs.

Al lilija belā in čista
Je lepši od družih cvetlic,
Ker ona je rožica tista,
Ki znanje je čistih devic.

Je lilja prezala cvetlica,
Naj gorsi na zemlji zarēs;
Al lepši nedolžna devica:
Lepota je zemlje, nebes.

Devišstvo je lilja iz raja
Nad ceno srebrā in zlatā;
Nebeski vertnar jo zasaja
Tam, kjer je ponižnost domā.

Zeliš ti, predruga kristjana!
Tud liljo devištva imet',
Oh bodi ponižnosti vdana,
Za Jezusa moraš gorēt'.

Al truda je vedniga treba,
De lil'jin je venček cvetec:
Seer lilija lepa ozeba,
Devištvo za vselej je preč.

Marsiktera še dobro začenja,
In vender le slabo končā;
Le tisti se v slabo ne menja,
Ki res stanovitnost imā.

De zvesta zamoreš ostati,
Pripravljena bodi na boj,
Se tretji in vedno vojsk'vati:
In venec na zadnje bo tvoj.

Le liljo devištva ohrani,
Kar koli naj stane, veljā;
Slepila se vsaciga brani,
Ne iši blišobe svetā!

Hudoba nedolžnost sovraži,
In pasji svet na njo reži:
Kdor vedno zvestō ni na straži,
Nesrečin jo hitro zgubi!

Po vertih, kjer lil'je cvetejo,
Se tudi vertnica***) dobi:
V devicah, ki prav se vedejo,
Letā sramožljivost budi.

Ko gartroža je tovaršica
Vsih lilij — prezalnih cvetlic,
Takō sramožljivost varšica
Je pravih in čistih devic.

Le modra devica ostani,
O dekle keršansko, tud ti;
Cvetlice v spominu ohrani,
In to, kar te vsaka uči.

Ki v serecu je lepa, je belā,
Je dušna lepota ji mar,
Je jasna, je serēno vesela,
Za hudo ne mara nikdar.

Če misel te gerda nadlega,
Al želja nemarna tenot,
Naj lil'ja te spomni, pokrega,
Vse hudo od sebe odpod'!

In gartroža lepo cveteča,
Na teraji rasteča uci:
Pred greham naj barva rudeča
Ti lice gorkō spreleti;

In s ternjem ogradi usesa,
Na pota nevarne ne hod!
Ne verti prederzno očesa:
Spotiko je dosti povsod.

Na usta ključavnico deni,
Skerbljivost na jezik imej,
Jezičnost, jezlavost odženi,
Prostorček molčljivosti daj!

De duh je voljan, je pravično,
Al tudi meso je slabō:
Kar Jezus zaterdi, resnično
Za vselej ostalo le bo.

Nikarte mi ne pozablujte,
Kar Jezus naučil je nas:
Molite, molite in čujte,
Ne zmaga skušnjava de vas.

Vse grešne nagibe križajte,
De čednost dobila bo spch.
Meso poželjivo zatajte:
Res boljši je smert kakor greh.

O človek, imej brez miresa
V spominu poslednje reči:
Smert, sodbo, pekēl in nebesa;—
Premisli to d'vica tud ti!

De v Bogu ostaneš vesela,
Ohrani nauke le-tē,
In lil'ja ostala boš belā,
In zmiraj bo dobro za-tē.

Hudobni sicer in meseni
Te utegnejo zaničevat';
Al zanje nikar se ne mēni:
Le greha se treba je bat'.

Spoinile se vse bodoželje,
Placilo sam Jezus ti bo,
Dosegla boš verno veselje,
Ki vidilo ni ga okō.

Skerb tvoja le bodi, dopasti
Res dobrim ljudēm in Bogū.
Bot' sveti nedolžnosti v lasti
In Jezusu usmiljenimu.

Lej, lil'ja, vijol'ca, vertnica
Prelepe so rožice ti,
Al tiha, ponižna devica
Se lepši ima čednosti tri.**)

Iz čednost teh venček naj prosī
Si slehern iz cel'ga sereā;
De pa ga v resnici kdo nosi,
Se gnada od zgorej mu da.

Zdaj duša keršanska, oh iši
Pri Bogu te milosti le:
Kdor prosī in terka pri hiši,
Prav' Jezus, de se mu odpre.

Ak venček letā si ohraniš
Prav čisto, nedolžno, zvesto,
Se greha nakazni ubraniš:
Na vekomaj blagor ti bo.

Lej! tebe nevesto viteško
Ze Zenin prihaja sprejet,
Te peljat na svatko nebesko
Med angelskih korov devet.

V obličji presvete Trojice
Marije, vsih svetih duhov,
Ti bodo družice svetnice,
Blis vedno veseli in nov.

Lepstanski.

Še eno bratoršino!

Mnoge bratoršine že imamo, kakoršne so: sv. Leopolda, sereca Jezusa in Marije, sv. Cirila in Metoda, id., katerih namen je spreobrnjenje nevernikov, krivovercov, ločencev in terdovratnih grešnikov; pa še ena bi bila dobra. Turčija je dandanašnji tako omajana, izlam toliko oslavljen, de, če tudi ne prav po besedi, vender se res spolnuje prerokovanje poslednjiga patrijarha v Carigradu 1454, de bo terpel izlam in turška moč le 400 let, de bo tisto leto poslednji turški pop v veliki džamii ali mošeji končan, kakor uni patrijarh v cerkvi sv. Zofije; spolnuje se namreč s tem, de oba, izlam in turška moč zlo hirata. Sedanji turški car je kristjanam veliko prostost v veri podelil, Bogū bodi potoženo, de je le še bolj na papirji zapisana ostala! Pisma in ustno spričevanje posebno iz Hartuma naznanujejo, kako turki slepoto in praznoto svoje vere bolj in bolj spoznavajo.

*) Želeti je, de bi ta pesem primerin napev dobila, in de bi jo vsaka slovenska deklira od konca do kraja iz glave znala. **) Puhelji. ***) Gartroža, gošavka, šipek.

*) Sramožljivost, ponižnost, devištvo.

Vred.

Iz tega in družih okolišinj se vidi, da je pod izlam že vód postavljen, le peze je premalo, ga potisniti, in izlam iz podloge vzdigniti, da pade in se za vselej razdene. Od kod pa pezo, da postavljeni vód dost močno potisne? Misijonarji ne smejo med turke, jim sv. evangelija oznanovat, razširjanje dobrih katoliških bukev ali pa tudi cerkvenih časnikov med nje je skoraj nemogoče. Samo stanovitna združena molitev kristjanov je prava peza za vód pod izlam postavljeni, ga močno k tlam pognati in izlam s korenino izrovati. Taka močna in stanovitna molitev se posebno v pobožnih bratovščinah dobi. Naj bi se tedaj v ta namen osnovala nova bratovščina, in sicer primerno, bratovščina za poviksanje sv. križa med turki. Ni dvomiti nad njenim lepim sadom, kakor ga vidimo nad uno ss. Cirila in Metoda. Kjer natorna moč ne zmaga, zmaga pa čeznatorna. Bog, Oče luči, ima um in sereca ljudi v svoji oblasti, njegova modrost in previdnost ste nezapopadljive. On je toliko mnogoterih ljudstev iz Azije v Evropo pripeljal, da so bili vsi z lučjo sv. vere obsvitljeni; saema upati, da je tudi turkam v ta namen vrata v Evropo odperl, jih ob svojim času, ne pokončati, ampak v pobožne kristjane spreobrniti, in kdo vé, ali ni morebiti sedanjí čas v to odločen? Združena molitev kristjanov pa zamore zanesljivo nadomestovati to, kar pri pričetim delu terdoba in divjavnost turkov zadržuje. Prosimo miliga Boga, dobrega Očeta vseh ljudi na zemlji, naj se usmili ubozih turkov; prosimo ga pa v bratovščino združeni. So nekdanje molitve bratovščine sv. roženkrancea sprostile čudnih zmig zoper turka v treh silno hudih bitvah, in zlo končale njegovo strasno moč, zakaj bi molitev bratovščine za poviksanje sv. križa ne sprožila spreobrnjenja turkov in končanja izlama? Lepo duhovno delo kristjanske ljubezni bi bila taka bratovščina, in njena molitev bi bila molitev za sovražnike, ker oslepljeni terdovratni turčini nas kristjane nar bolj sovražijo in pse imenjujejo. Naj bi pač tu zapisane zelje kmal bile djanje ali vsaj spodbuda kacinu bolj vzvišenim duhovnim pastirju, da bi se osnovanja omenjene bratovščine za poviksanje sv. križa med turki lotil in jo po svoji veljavnosti pospešil! Slovenci so kaj junško pobijali in premagovali turke v vojskah s telesnim orožjem, naj jih se bolj junško pokončavajo z duhovnim orožjem molitve. Fiat, fiat! Burja.

Pristavek. Kar so tukaj častiti gospod dopisnik sprožili, je že davnej tudi naša, in morebiti še mnogih družih želja, in čisto nič ni dvomiti, da bi vspen in duhovni prid take bratovščine bil ne le nagel, ampak tudi obilno velik. Pri turkih ni treba družiga kakor spreobrnjenja k katolicanstvu in oni bodo čuda dobri kristjanje, ker njih pravno čutilo je dobro in blago. To poterdijo skušnje. Slišali smo od dvéh turških spreobrnjenecov v Egiptu, ktera sta veliko terpela zavoljo ohranjenja kersanstva, in sta poslednjič, ko so ji zalezovali, mogla celo natihami pobegniti, da se jima ni kaj hujšiga zgodilo. Rokodelec Francis (Francisk), misijonski ud v Hartumu, nekdanj turk, je prav nezniga čutila in dober kristjan. Deklica Ana (Zejneb) v ljubljanskim nunskim samostanu, egipčanka, tedaj turškiga rodu, je vsa ponizna, pohlevna in pobožna, precej razločna od družih dvéh, ki ste zamurki. Kolikor je viditi, se turki radi spreobrnejo, kadar se popolnoma prepričajo, da so v zmoti. Ko je bil sv. Vincenci Pavlanski v Tanis-u v suznosti, je njegovo petje kersanskih pesem spodbudilo turško ženo njegoviga gospodarja, odpadnika, da se je začela z njim od vere pogovarjati, in ko se je resnice prepričala, so vsi trije pobegnili in sta bila žena in mož za katolicanstvo pridobljena. Ob kratkim reci: Zetev je tukaj velika pričakovati; naj sproži se kdo kaj od tega, kdor kaj dobrega vé. Izlam ali turška vera je silo deleč po 3 delih sveta razširjena; ako se polmesec prekuene, bo gotovo veliko pripomoglo, da bo poprej en sam hlev in en pastir. Ali smemo prijatlam te misli nekaj priporočiti, dokler nam Bog kaj določeniga ne naklone? Vsak zase naj bi ta

čas molil vsak dan Oče naš s pristavkam: „O Jezus, zavoljo svoje britke smerti na križu se usmili ubozih turkov!“ Mašniki naj bi blagovolili, jih pri vsaki sveti maši v „Memento“ vzeti. Vredništvo.

Is ločke doline na Štajarskem.

V farni cerkvi sv. Duha v Ločah na Štajarskem je bil po dovoljenji Njih milosti našiga preskerbniga višiga pastirja, gospoda Antona Martina, lavantiaskiga škofa, po očetih misijonskih duhovnov pri sv. Jožefu v Celji, pod vodstvom njih predstojnika, čast. gospoda O. Jakopa Horvat-a, sv. ljudski misijon obhajan, kateri se je 30. veličiga travna začel, in 12. roznika t. i. slovesno dokončal.

Na poklic našiga čast. gospoda fajmoštra, Andreja Pirc-a, so prišli namreč imenovani očetje, misijonski duhovni, ali lazaristi 30. vel. travna popoldne iz Celja, in še tisti dan so hoteli vvod sv. misijonskiga dela pričeti. Ker se je pa le malo ljudi našlo, se je začetik sv. misijona na drugi dan preložil. Čast. gospod O. Jožef Premož so pa še tisto večerko za otroke prav mičim nauk imeli, so ljubo mladino se prihodnji dan, to je, na veliki praznik, binkoštno nedeljo, z ginitivimi pridigami na vredno prejetje presv. Rešnjiga telesa pripravljali, in vsim otrokam njih do 400 z združenimi z ločke in žičke fare so binkoštni ponedeljik sv. Obhajila podelili. Pač je bilo veselo viditi, s koliko pobožnostjo je ljuba mladina k Božji mizi pristopila, in slišati obljube, da bodo le po veri krizaniga Jezusa živeti, za nebesa skrbeti in se greha, kateri je začetik vsiga hudiga, skerbno varovati. Ginitivo je bilo tudi gledati pričujoče starše, katerim so solze veselja zavolj pobožniga obnasanja njihovih otrok po leu hle, zanesljivo s serčnim hrepenjenjem, da bi sv. misijon po darovih sv. Duha, farniga patrona, obilec sad pri mladini obrotil. — V torik po binkoštni se je začel nauk za odrasle ljudi, in vsak dan do konca je bilo v jutro podučevanje, ali tako imenovana buditev vesti za razne stanove, od častitiga O. J. Premož-a prav temeljito razlagano, na kar ste vselej dve primerni pridigi sledili in so zlasti čast. voditelj s tako resnato govorili, da so se poslušavci z ginitivimi serci na ves glas jokali. Veliko ljudi je skupej prihajalo, od blizu in dalje, kateri so govore namestnikov Božjih željno poslušali, terdne sklepe delali, za naprej svoje življenje pobožjati, in ga po prejetih naukih tako uravnati, da bi bili že tukaj srečni in enkrat večno zveličani. Ako ravno je bilo veliko ljudi, je bilo pa tudi spovednikov dovolj, domačih in ptujih, ki so grešnike radovoljno sprejemali, jih tolažili in jim v imenu Kristusovim grehe odpusali. Cerkvene opravila so bile lepo vredene; vsaki dan tega sv. časa so bile razun pridig in kersanskih nauk pred poldne tihe in pete sv. mase s sv. blagoslovom ali žegnam, popoldne pa sv. križev poi, vodien po domačim gosp. fajmoštru, z litanijami od nar slajšiga imena Jezusoviga, in druge molitve, združene s pobožnim petjem, prav v duhu pokore opravljane. In, akoravno so se te sv. cerkvene opravila v tem 14 dni terpečim sv. misijonskim času, od jutra do mraka, eno na drugo neprenehoma verstile, se vendar ljudje tega nebeskiga kruha niso naveličali, temveč njih goreče želje po misijonskih naukih so vidama rastle od dné do dné, in vidilo se je, da je gnada Božja očitno nad farmane prišla, sovražnike zopet spravila, storjene krivice poravnala, in še celo zastarane grešnike k pokori obudovala. Visoki praznik presv. Rešnjiga telesa je bila po sv. maši prav ginitiva pridiga od vredniga prejemanja presvetiga Rešnjiga telesa, in po dokončani pridigi so bili verni kristjani obhajani. Menim, da jih je bilo okoli šest tujcent. Po sv. Obhajilu so visokočastiti gospod Jožef Rozman, korar stolne labudsko cerkve in viši ogleda šol, ki so nas s svojo pričujočnostjo oveselili in visoki praznik še bolj ozaljšali, procesijo s sv. Rešnjim telesom in po procesii sv. peto maso dobrotno opra-

viti blagovolili, pri katerih sv. opravilih se je nenavadna množica ljudstva znašla. Popoldne ob 4. je bil misijonski križ po vodniku čast. gosp. Jakopu Horvat-u slovesno blagoslovljen, in po dokončani blagoslovljenji je bila prav mična pridiga, v kateri so častiti govorniki posebno pokazali, da mora vsakdo do konca stanoviten ostati, križ radovoljno na svoje rame zadeti in za Jezusom hoditi. So pa tudi s prijaznim glasom opominjali, se na leta križ pogostokrat ozirati, pred njim klečati moliti in tamkej misijonske obljube ponavljati. Le škoda, da je bilo namenjeno, slovesno stavljenje sv. križa po deževnim vremenu nekoliko begano, v kteriga slovesnost pa vender moramo opomniti, da so čast. gospod Jan. Kešć, fajmošter na Ponkvi, lepo pesem: „Kraljevo znamenje, glej stoji“ — prav izvrstno zapeli. Potem so visokočastiti gosp. Jožef Rozman v družbi čast. gosp. misijonskih duhovnov: čast. gosp. Jan. Kešć-ta, gosp. Korina Jaklič-a, fajmoštra v Špitaliču, gosp. Ignacija Boleslavskiga fajmoštra pri Šent-Jernej, in domačih duhovnov k sklepu sv. misijona zahvalno pesem „Te Deum laudamus“ zapeli, in po opravljenih litanijah z žegnanim je bila Božja služba za ta dan dokončana. V petek jutro je bila mertvaška peta sv. maša za vse rajne brate in sestre ločke fare; potem kratek govor domačiga gosp. fajmoštra v presereno zahvalo častitim gospodam misijonskim duhovnam, v imenu cele fare, za veliki trud in skerbno prizadevanje njegovo, ki so ga ves čas misijona tako ljubeznjivo skazovali; in zadnjič je bila procesija na pokopališe, v zaupljivi namen, da bi se odpustkov sv. misijona tudi verne duše v vlačah vdeležile. Čast in hvala bodi večninu Bogu za neskončne gnade, ki smo jih pri sv. misijonu zadobili! Hvala in zahvala pa tudi neutrudenim očetam, misijonskim duhovnam, vsem drugim spovednikom in mašnikom, ki so se resnično prizadevali, zgubljene ovčice na pot pravice in čednosti pripraviti, jih s študencem gnade Božje napajati in za nebeško kraljestvo pridobiti! — Zahvala pa tudi našemu častitimu domačinu gospodu fajmoštru za veliko skerb, katero so imeli za dušni prid cele fare v zveličanje naše!

De sv. misijon veliko hasne, se vidi že iz naslednje dogodbe. Neka že precej v posvetni lišp zaljubljena samica je nekaj časa pred sv. misijonom na tergu dragiga blaga za svoje oblačilo kupila, in ga šivilji s tem ukazom zročila, da mora namenjeno oblačilo do binkoštnih praznikov gotovo izdelano biti. Prigodilo se je pa, da šivilja zavoljo velikih drugih opravil oblačila narediti ni mogla; torej deklico za zamero prosi, rekoč: Ne ježi se, da oblačila zgotoviti nisim mogla. Ali vsa zamišljena v misijonske nauke ji odgovori: „Ne potrebujem oblačila ne, da le nebesa zadobim“, in še pristavi: „Tudi nepotrebniga lišpa, ki sim ga kupila, pri izdelovanju oblačila ni treba našivati, saj je Kristus, moj ljubi Odrešenik, brez obleke za-me na križi umrl“. — Srečna duša, kateri gnada Božja v serec zasije! Oj skerbi, tisto tudi ohraniti! — Janez Miglič, podučitelj.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Bratovšina ss. Cirila in Metoda za spreobrnjenje ubogih ločenih grekov se svoj pot razširja; z Bohina smo ravno prejeli 130 imén, in tudi od drugod skorej zmiraj kaj.

* Njih veličanstvo svitli cesar so o priliki svoje poslednje pričujočnosti v Ljubljani za todne uboge 500 gold. podelili.

* Ternovska nova cerkev dobi tudi nov križev pot, kteriga je gosp. P. Kūnl zmalal, gosp. M. Tome pa oklepe ali rome cerkvinimu zlogu primerno naredil, in bo prihodnje nedeljo, deseto po Binkošti slovesno blagoslovljen, in sicer ob 8. zjutraj. Potem bo duhovno opravilo; popoldne pa ob petih pridiga z litanijami in blagoslovoma. Pri duhovnim opravilu ob devetih in popoldne bo tudi darovanje ali ofer za cerkev. S tem je spet napravljena potrebna

in sveta reč pri cerkvi, ktere so dobre merca že zlo zlo zaželele; torej je zares veliko dobroto storila blaga roka, ki je 450 gold. za napravo križeviga pota na altar Gospodov položila. Bog jo blagoslovi po vsih potih in ji obilno čezobilno poverni.

* Pretečeno nedeljo ste bile v Ljubljani dve novi maši: Gospoda Jož. Jereb-a o pol sedmih v nunski cerkvi, pri kateri so bile tudi ondote 3 zamurke s kerstnimi svečami v rokah družice, na drugi strani so pa 3 zamurci njim vstrič klečali in svetili; — ob devetih pa je imel novo mašo v frančiškanski cerkvi neki O. Juri iz Karlova.

Razgled po keršanskim svetu.

Na Dunaji so Nj. veličanstvo, svitli cesar, za popraviljanje stolne cerkve sv. Štefana letnih 50,000 gl. dovolili. — V Pešti se napravlja novo društvo sv. Vojtcha, katero bo na svitlo dajalo cerkveni list „Cyrill a Method“, ki mu je društvo sv. Štefana podpora odtegnilo, in druge spise in bukve za ogersko-slovensko ljudstvo. — V Briksnu je 17. uniga mesca umerla zamurka Vincencija Marija, ki je bila že bolehnja prišla in 31. sušca tekočiga leta kersena. Poduk v veri, zlasti v resnici: „Jezus, Sin Božji, je za nas toliko terpel“, in pa: „Ako tukaj z njim terpimo, bomo tamkej z njim povetličani“, — je v njenim sereu napravilo toliko ljubezin do Jezusa, in toliko zanesljivost do nebes, da je do poslednjiga trenutka dobre volje ostala. V ti ljubezni je večkrat rekla: „Moj Jezus! iz ljubezni do tebe rada terpim“. Posebniga spomina vredno je, da je pol ure pred smertjo drugi tudi bolni tovaršci iz Afrike zaklicala: „Čaj, čaj, grevo skupaj!“ In „Tirol. Bl.“ že v opombi pristavijo ravno slisano novico, da je res tudi ta umerla. Na steni je imela nekaj tablic, ali tablica z Jezuskom ji je bila naj ljubši. Neke ure pred smertjo ji je prednica rekla, da bi zdravnika še poklicala. „Mama“, odgovori bolna, „Jezusa še enkrat prejeti, zdravnik mi ne more več pomagati, Jezus pa“. — Ludvik-Maksimilijanovo vseučiliše v Monakovim zmiraj bolj cenea od kvater do kvater odkar so učenoslovceih glav z dragim denarom s severja poklicali, cerkvenomislecih in učenih pa zgubili, kakor Philips-a, dr. Höfler-ja, kterima je jasno oko cesarja Franciska Jozefa v svojih derzavah prebežališe in delavnost dodelilo. Pri vsaki novopoklicani luči je viditi de starim lovorovinu vencu list odpade. Od 1466 učencov jih je o zimskim polletji 166 odšlo in le 98 prišlo. Vsa učnost je puhta, ako je vera in ponižnost ne spremljate. — V Bolonji so bili 10. u. m. sv. Oče tudi vseučiliše obiskali, kar pred njimi še noben papež ni storil, in so poslušali mnogotere nauke. Še pred odhodom iz postopja je bila vzdana marmorna tabla v zid, ktera bo to veselo dogodbo prihodnjim zarodam naznanaovala. — Bolonjski kardinal vikši škof je skorej večidel bolhen, in se bo torej zastran zdravja v Rim podal. — 14. t. m. je umerl v Pistoji škof Leon Nikolaj. — 17. t. m. bodo sv. Oče prisli v Florencijo in bodo o ti priliki 4 toskanske škofo posvetili.

Drobtine.

Daj okoli!

V Brunsviku je živel svoje dni častitljiv, resnoben in stanoviten knez, ki je hotel pri svojih ljudeh oster red in pošteno življenje viditi, in ni v tej reči nič šale vedil. Bili so pa v neki njegovih vasi nekteri možaki, ali bolj prav reči, gerdeži, ki se jim ni ljubilo ob nedeljah k Božji službi hoditi, temuč so se v neki gostivnici zbirali, in so v prederzni baharii pijančevali, preklinjali, kvantali in noreli ter od svetih reči nespodobno govorili. Knez, to slišati, kaj tako prederzniga skorej ni mogel verjeti in se je hotel sam prepričati. Neko nedeljo ogerne star vsedenj plaš, si klobuk dobro na glavo natisne, jo korači proti tisti vasi, in ravno ko k Božji službi skup odzvanja, se poda v piv-

nica. In res sedé tukaj po versti brezbožni možje, kakor de bi jim zvonjenje nič mar ne bilo; zraven tega pa vpijejo, kolnejo in tulijo, de je joj. Knez v svojim starim slabim plajšu in s širokim klobukam pa nič ne da spoznati, kako zlo se mu to za malo zdi. Misli bi bilo, de mu je to brezbožno pivniško opravilo prav po volji, in se vsede med nje. Kmetje, ki ga niso spoznali, so menili, de je tudi on kdo zmed njih malopridne tovariše, in obhajajo nedeljo v pivnici po svoji navadi. Imeli so pa na mizi nekaj pisiker ali morebiti majolike s pijačo. Vanjo nadevajo sladkorja ali cukra in to reč zažgo, de višnjevi plamen visoko kviško šviga. Ko pa plamenček ugasne, vzame knezov bližnji ob desnici majolico in pije, in potem jo da svojimu sosedu ob desnici, rekoč: „Daj okoli!“ (Lat et umme gahn.) In tako je šel pisiker od soseda do soseda te zanikerne družbe, dokler ne pride do kneza z ravno temi besedami: „Daj okoli!“ Stari knez vzame posodo, vanjo tiho pogleda, pa nič ne pije, ampak jo spet sosedu nazaj dá, rekoč: „Daj zdaj tukaj okoli!“ (Lat et jet da umme gahn.) Sosedi si ne da dvakrat reči in zopet serka iz majolike, in tako kroži ljubeznjiva posoda zdaj na levo, kakor poprej na desno, de pride tistimu v roko, ki je prvi pil, in jo vdruči knezu podá. — Knez z veliko resnobo vzame posodo, in zopet ne pije; pa tudi dalje je ne dá, ampak postavi jo mirno in slovesno pred se na mizo. Potem počasi desnico stegne, in soseda ob desnici za uho počí, de je tri solnea vidil, in z ravno tako mirnim glasom, kakor mu je bil poprej posodo podal, mu reče: „Daj na okrog!“ — Uni, razdražen po konci skoči, de bi mu posojeno z obrestimi vred povernil. Knez pa tudi vstane, pogleda kmeta tako rezno, de bi ga kmal z očmi prebodel, in ponavlja z ravno tistim mirnim glasom: „Daj na okrog!“ in ker se je ob enim njegov plajš odpél in je pijanec iz zvezde na persih in iz meča za pasom spoznal, de ima kneza pred seboj, ki ga je malo za groš, mu tenka zaprede, vidi de ni drugač, se oberne in da svojimu sosedu gorko zašnico, kakoršno je bil sam prejel, rekoč: „Daj na okrog!“ Po kateri poti je hodilo poprej žganjčje, ravno po ti poti je skakala zdaj klofuta. In ko pride ob levici do kneza, prismukne knez leviga soseda tudi po levi strani na lice, rekoč, kakor poprej pri žganji: „Daj zdaj tudi tukaj na okrog!“ Ko je zašnica tudi tukaj svojo dolžnost pri vsih opravila, stari knez odide, in pijancem pusti priložnost, pomisliti, kaj de vse to pomeni. Zares so tudi tako dobro pomen razlagali, de prihodnjo nedeljo pisiker z žganjem ni šel več „na okrog“, temuč uni možje so, kakor drugi kristjanje, k Božji službi prišli. — Spisavec te dogodbe pristavi, de taki pridigar bi bil marsikterikrat še vse boljše potrebin marsikterim ljudem, ki so imenitneži in gosposki, ki se s svojo klasiško oliko ponašajo, mnoge jezike govore, gladke rokavice in svitile skorne nosijo, ki si namesto Božje službe še vse škodljivši pijačo podajajo kakor uni nevedni, klafavski kmetje. Je pa dandanašnji namesti uniga Brunsvikarja dobrotljivi Bog dosti pogosto svojo službo opravljal nad visokimi in nizkimi. Ko so se v svoji nezbožnosti nar bolj napihovali, je stal On, nevidno v sredi med njimi, in njegov maševavni glas se je razlegal: „Daj na okrog!“ in šla je šiba Božja okrog od roke do roke, in tako se bo tudi v prihodnje godilo, in vsak, hočeš ali nečeš, bo mogel s Salomonam klicati: „Vse je nenečimerno, razun Boga ljubiti in njemu samimu služiti.“ (Kirchl. Anz.)

* V letašnjim letniku ljubljanske vikšiške gimnazije se bere pred drugim: „Abraham a Santa Clara's „redliche Red“ für die krainerische Nation“, ktero je imenovan pater imel 1705 v cerkvi sv. Avgustina na Dunaji v dan obletnice krajskih deželnih pomočnikov, ki so jo na Dunaji in krog Dunaja živeči Krajci napravljali.

Ta posebni govor se mende ne najde v nobeni zbirki Abraham a Santa Klara, in zraven družih imenitnost tudi od krajskih polhov kaj pové, kako de jih (po pravljici) „ta hudi“ pase. — Taki polhi, ki jih „hudi“ pase, ne morejo drugi biti, kakor ostudni ponočnjaki, zakaj Abraham a Santa Klara“ pravi, de ponoči „hudi“ poka in žvižga, in neštevila množica tih polhov se skupaj zbira; to pa je žvižganje, berlizganje, klestenje, cviljenje in tuljenje polhov ponočnjakov, katerih ne pase ne Jezus, ne Marija, ne sv. Jožef, in tudi njih angel - varh ne, ampak sama peklenska gerdoba jih vlačí na smerdljive paše, na rop nedolžnosti, na pretepe, boje in morije. Ali bolj zvesto ko ti neumni polhi hudimu služijo in se v grehu debeló, bolj strašno jih bo peklenški polh na vse vekomaj tergal, klal in davil.

Sv. Jakopa.

Kdor svetiga Jakopa romar čó biti
V naročju njegovim se tam veseliti,
On mora živeti že tukaj svetó,
Tri bisere vplesti si v srece zvestó.

Ljubezni svit v prvemu biseru sije
Do Jezusa, Jožefa ino Marije;
Kdor s to tovarišjo v ljubezni živi,
En kakor svet' Jakop v njih rokah zaspi.

Že v mladih dnéh sveta ljubezen gorela
Je svetiga Jakopa srece navzela,
Kjer ljubil je bližnjiga ino Bogá,
Odpustil sovražnikom 'z cel'ga srecá.

Zvestobe cvét z družiga bisera sije
Do Jezusa, Jožefa ino Marije;
Svet' Jakop nas s svojim izgledam učí,
De vselej živimo Gospodu zvesti.

Ne boj se, čé solnee veselja se skrije
In 'z černih oblakov nevihta se vlije,
Poskusiti hoče nas slabe le Bog,
Poboljšane nas bo spet rešil nadlog.

Zaupanje 'z tretjiga bisera sije
Do Jezusa, Jožefa ino Marije;
S tem biseram sč je po sveti podal
Svet' Jakop, učil in v Gospodu zaspil.

Če vse zapusti nas, le up ohranimo,
In kakor svet' Jakop pobožno živimo;
V življenju in smerti pa solzno okó,
Vzdigujmo zaupljivo v sveto nebó!

Te bisere mora si v venec zaviti,
Kdor svetiga Jakopa romar čó biti;
Se mora bojvati, križ voljno nosit',
S tem bisernim vencam v nebeški raj prit'. J. V.

Pogovori s gg. dopisovarci.

G. M. A.: Nam je prav žal zavoljo pomoče, in upamo, de bo zdaj prav. — G. A. P. Smo prav hvaležni. — 3 N. N.: Prosimo vselej saj vredništvu imé razodeti, kdor kaj piše, zlasti v osebnih rečeh, ker sicer ne vemo, pri čem de smo. — G. B. V. Hvala. — Gg. P. in M.: Bo že.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:
Neka dobrotna roka 100 gold. — Iz Teržiča brat. denara 16 gold.

Za pogorelee v Lašičah:
G. Sim. Zadnik 5 gold.

Duhorske zadere.

V goriški nadškofii. Gosp. Andr. Brezavšček, dosed. kaplan in oskerbnik v Kamnji, gre za kaplana v Št.-Daniel; g. Ant. Malič, št.-Florijanski kaplan, pride v Podgoro. V ljubljanski škofii. Gosp. Fr. Bostjančič, novoposvečence, pride za duhovniiga pomočnika v Dob.